

TISKOVÁ ZPRÁVA

PRO PÁNA JÁNA

„...jsou meze, za které nemůže jakákoliv moc zajít, jsou hranice, které nelze překročit, je těžké zároveň milovat a vládnout ...“

Amatérský loutkářský spolek v rámci občanského sdružení Baribal o.s., jehož hlavním cílem je neformální vzdělávání široké veřejnosti, připravuje na tento rok nové divadelní představení, které vychází z barvitě historie českých zemí, konkrétně z fenoménu české vrcholně barokní kultury. Volně navazujeme na předcházející, zábavně-vzdělávací projekt (financovaný z vlastních zdrojů) o barokním malíři „Kterak Škréta ke štěstí přišel“, připravený ve spolupráci s Národní galerií v Praze - více o projektu např. na <http://loutkovy.baribal.cz/skreta>.

Tento rok jsme se rozhodli přiblížit široké veřejnosti postavu svatého Jana Nepomuckého, jehož příběh sice spadá do konce 14. století, do období vlády krále Václava IV., ale svatojánský kult dostává svou typickou formu právě v baroku a stává se tak nejvýznamnějším ztělesněním české barokní kultury a díky Janovým sochám na mostech je zakódován do historického podvědomí českých obyvatel. Loutky hlavních postav jsou vyřezány podle dobových obrazů a rytin ve spolupráci Pavla Heřmánka (tváře) s hlubokým řezbářem Františkem Pytlíkem (těla). Na vedlejší postavy jsou použity stávající loutky souboru (hrajeme s velkými ručně vyřezávanými klasickými marionetami).

Scénář naší historické loutkové nadsázky vychází z populární legendy českého historika a vzdělance Bohuslava Balbína, která vznikla v roce 1671 („Vita beatis Joannis Nepomuceni“), dočkala se mnoha vydání a překladů do všech jazyků tehdejší Evropy a v rámci jezuitských misí byla převedena dokonce i do čínštiny či jazyka malajských domorodců... V nadsázce můžeme říci, že Balbínova legenda byla do 19. stol. nejrozšířenějším českým literárním dílem, navíc sehrála svou důležitou roli i v kanonizačním procesu – stala se základem kanonizační buly z roku 1729, kdy vstoupil jediný původní svatý českého baroka do panteonu ostatních českých patronů.

Původní text legendy jsme rozvedli tvůrčím způsobem do dialogů, které tvoří základ našeho divadelního scénáře. Těžištěm legendy je napjatý vztah císařovny Jany Bavorské a českého krále a císaře Václava IV. a zvláště pak konflikt krále se zpovědníkem královny, knězem Janem Nepomuckým. Jednotlivé fáze příběhu o zpovědním tajemství královny jsou uvedeny vždy trefnou a zjednodušenou citací pasáže z Balbínovy legendy v překladu Josefa Vašiči ze 40. let 20. století.

Snad ještě více než realizace o Škrétovi je příběh provázán s originální hudbou Vítězslava Kůstky, který složil triumfální a dramatickou neobarokní ouverturu, rozpustilou hudbu k opilecké scéně krále s jeho milci či vážné tóny k Janovu mučení nebo romantické melodie k básnickým kusům Pavla Heřmánka pro Janu Bavorskou a Václava IV. V současné době jednáme o spolupráci se známým interpretem barokní hudby Michaellem Pospíšilem ze skupiny Ritornello, který by se měl ujmout závěrečné barokní písně „Svatý Jan dle svého řádu“.

Plánujeme, že divadelní představení bude zároveň originálním koncertem, protože soubor bude doprovázet živá hudba (trio ve složení klavír – klarinet – basa). Oproti pohádkové loutkové nadsázce o barokním malíři Karlu Škrétovi je hra o svatém Janu Nepomuckém poněkud syrovější a drsnější, ovšem právě na základě Balbínovy legendy, jež samozřejmě obsahuje všechny historické omyly doby baroka, jež o svatém Janu vznikly. Hra samozřejmě nepropaguje žádné násilí, ostatně děti jsou s ním konfrontovány téměř každodenně díky televizním obrazovkám, proto se jejich reakcí neobáváme...

Projekt Pro pána Jána podpořila NADACE ŽIVOT UMĚLCE

Na některých místech se pokoušíme téma odlehčit – zvláště pak pomocí veršujícího kašpárka, vždy však máme na zřeteli stále aktuální poselství Balbínovy legendy: jsou meze, za které nemůže jakákoliv moc zajít, jsou hranice, které nelze překročit, je těžké zároveň milovat a vládnout, před Bohem jsme si všichni rovni...

Diváci také díky hře nahlédnou pod pokličku poněkud dekadentní doby na konci 14. stol. V barokní interpretaci a celkově budou svědky již náročnější scénické a hudebně více podbarvené realizace, kde se v závislosti na technických podmínkách objeví i tanec s ohněm.

Hlavním záměrem projektu je série představení pro veřejnost v měsíci květnu, na který připadá svátek sv. Jana Nepomuckého (16. 5.). Budeme hrát v prostorách Schwarzenberského paláce. Místo je tematicky příhodné, neboť se zde nachází sbírka umění manýrismu a baroka Národní galerie včetně četných soch svatého Jana. Hru bychom rádi zahráli pro co nejširší okruh veřejnosti, jako důstojnou a zároveň zábavnou prezentaci české barokní kultury, neboť svatý Jan je nejznámějším českých světce za hranicemi naší vlasti.

Osoby odpovědné za realizaci: Pavel Heřmánek, Eva Černá, Marika Hrdinová.

Účinkující: Pavel Heřmánek, Eva Černá, Marika Hrdinová, Miroslav Čepek, Kateřina Gerbenzon.

Autor hudby: Vítězslav Kůstka.

Hudební doprovod: Vítězslav Kůstka (klavír), Jan Votava (klarinet), Jan Špaček (basa), Pavel Heřmánek (zobcová flétna), Kateřina Gerbenzon (příčná flétna).

Určeno: pro děti od 7 let a dospělé.

Kontakt pro média:

Marika Hrdinová (t: 777 68 77 42, e: marika@baribal.cz)

Eva Černá (t: 776 12 54 12, e: eva@baribal.cz)

www.baribal.cz

www.facebook.com/baribal

Baribal vznikl jako neformální sdružení mladých lidí v roce 2008. Od ledna 2012 je občanským sdružením. Organizuje aktivity pro duchem mladé lidi a snaží se zprostředkovat i "dialog" mezi generacemi. Naším cílem je rozvíjet osobním přístupem znalosti jedince, předávat si zkušenosti z putování po světě a stejně tak i z klikatých cest našich životů. Chceme společně nacházet nové možnosti i pevné kořeny tradic a využít je pro kvalitní prožití volného času. Jedním z našich hlavních cílů je neformální vzdělávání. Organizujeme cestovatelské přednášky a setkání, neformální jazykové konverzace, taneční a pohybové semináře i vystoupení, vzdělávací loutkové divadlo pro děti i dospělé, kreativní večery (výroba výtvarných děl, tradičních i netradičních šperků), diskusní setkávání, Žena mezi ženami - mezigenerační setkávání, Woman among Women - mezinárodní setkávání.

Projekt Pro pána Jána podpořila NADACE ŽIVOT UMĚLCE